3 nč.

Izdanje za petek 13. novembra 1896.

136 številka. (v Trstu, v četrtek zvečer dne 12. novembra 1896.) Tečaj XXI.

„EDINOST"
izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob torkih, četrtkih in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerne pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane:

za jeden mesec	f. 1.—	izven Avstrije f. 1.50
za tri mesec	„ 3.—	„ „ „ 4.50
za pol leta	„ 6.—	„ „ „ 9.—
za vse leto	„ 12.—	„ „ „ 18.—

Naročnine je plačevati naprej na naročbe brez priložene naročnine se sprava ne ozira.
Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 2 nvč, izven Trsta po 4 nvč.

EDINOST

Oglasi se računo po tarifu v petitu; za nadpise z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.
Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.
Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo ulica Molino piccolo hšt. 3. II. nadst. Naročnine in oglase je plačevati leto Trst. Odprte reklamacije se prosto poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinosti je moč".

VABILO
na javna narodna shoda,
ki ju sklicuje pol. društvo „Edinost" v V. okraju trž. okolice
v nedeljo dne 15. novembra 1896.

Prvi shod se bode vrši v Bazovici ob 11. uri predp. Drugi pa na Občinah ob 4. uri pop.

Dnevni red obema shodoma:

1. Nagovor predsednika.
2. Poročilo poslanca Ivana viteza Nabergoja o delovanju mestnega zbora.
3. Utemeljevanje resolucije radi osnutja okrajnega glavarstva za tržaško okolico.
4. Eventuelni predlogi.

Tržaški in okoličanski Slovenci!

Sedaj Vam je prilika, da pokažete svoje zanimanje za javne stvari Vaše občine, in po tem takem tudi za svoj lastni blagor. Vsakemu bode prilika, da pove, kar mu je na srcu. Politično društvo „Edinost" bode sklicevalo zaporedoma shode po okolici, a okoličanom je dolžnost, da se v velikem številu udeleže teh shodov in da posežejo tudi v razpravo, kajti le tako izvedo bodoči poslanci, česa želi in zahteva ljudstvo.

Odbor političnega društva „Edinost".

Za jezikovno ravnopravnost.

Govor poslanca dra. Ferjančiča v razpravi o Pacakovem jezikovnem predlogu v poslanski zbornici dne 6. t. m.

Visoka zbornica! Vsi govorniki, ki so govorili zoper ta predlog, so sicer rekli, da predlog ni najen, a vsi so priznali, da je vsebina predlogova izredno važna. Veseli me, da mi je bila s tem, da se je sprožil ta predlog, dana prilika, izreči se o njem z našega stališča in povedati, da sta predlog in stvar sama tudi za nas nujna. (Res je!

Predlog se nanaša sicer samo na uredbo rabe deželnih jezikov v državni upravi v deželah češke krone, ali prezreti ni, da se bo vlada, če se loti izvršitve tega predloga, morala ozirati ne samo na dežele češke krone, nego na vse kronovine in na vse narode.

Zakaj za vse kronovine in za vse narode je jednako važno, da se to vprašanje že konečno reši in da se iz avstrijskega političnega življenja odstrani to preporno jabolko. (Prav res!) Rešitev tega vprašanja je potrebna tako iz ozirov na zakone, kakor na faktične potrebe. Predlog se sklicuje sicer na starejše zakone, ki urejajo to vprašanje za dežele češke krone, pravi pa tudi, da te starejše naredbe niso bile nikdar razveljavljene in da jih potrja člen XIX. državnih osnovnih zakonov.

Na starejše zakone se mi ne moremo sklicevati, vzlic temu pa sodimo, da imamo iste pravice, kakor naši češki bratje. (Prav res!) Zakaj, če določata dva ali če določa več zakonov gotovo pravico za jedno pokrajino, za drugo pokrajino pa določa to isto pravico samo jeden zakon, potem sta ti pravici po vsebini in po obsegu jednaki.

Vsled tega zahtevamo uredbe jezikovnih razmer v zmislu in v duhu člena XIX. državnih osnovnih zakonov. V to nas ne opravičuje samo zakon, v to nas silijo tudi faktične razmere, tirjajoče nujno tako uredbo, in veseli nas, da je bil sprožen ta predlog, da zamoremo vladi povedati, da nečemo dalje gledati, kake stoji s prikrižanimi rokami pred tem vprašanjem (Dobro! Dobro!) in se ne upa lotiti njega rešitve.

Gospoda moja! Tujec kar ne more razumeti, kako da v Avstriji navzlic trideset let stari zagotoviti jezikovne ravnopravnosti še vedno trajajo ti boji in da te dvorane vedno odmevajo tega bojnega klicanja.

Tujcu je popolnoma nerazumljivo, kako da so narodi, kateri ne spadajo mej protežirane, še vedno tako silo daleč od razmer, kakoršne bi morale biti po državnih osnovnih zakonih, zlasti če se pomisli, kako dolgo že veljajo ti državni osnovni zakoni. (Prav res!)

Toda, gospoda moja, vladajoče stranke niso nikdar resno mislile na jezikovno ravnopravnost, (Pritrjevanje), skušale so pa, in te od razglasitve državnih osnovnih zakonov, udušiti z vsemi mogočimi sredstvi jezikovna prizadevanja raznih narodov.

Ker vse to uduševanje ni pomagalo, skušale so premeniti državne osnovne zakone in predlagale nemški državni jezik. Ker se tudi to vsled jasnega in nedvoumnega besedila in duha državnih osnovnih zakonov ni posrečilo, nastopile so z notranjim uradnim in službenim jezikom. Toda tudi to se ni posrečilo in zato hočejo zdaj to vprašanje ignorirati.

Neki poslanec je prej vmes zaklical, da je to vprašanje že pusto. (Prigovarjanje.) Ako misli, da sme tako karakterizovati vprašanje, vsled katerega se avstrijski narodi ne morejo pomiriti, vprašanje, katero ne more do rešitve, dasi se je že mnogostransko pretresalo, potem nima nič razuma za politične reči. (Živahno pritrjevanje.)

Kakor politik bi se s svojega stališča moral resno truditi, da pomaga rešiti to vprašanje. (Prav res!)

Ker torej z notranjim uradnim in službenim jezikom ne gre, skušajo dotične stranke glede tega vprašanja igrati ulogo tiča noja. To je umevno, da beati possidentes ne silijo na uredbo tega vprašanja, mi pa moramo siliti na to (Odobravanje) in bemo silili na to. (Dobro!)

Mej najeklatantnejše dokaze, koliko Vam je na tem leščeče, da se to vprašanje ne reši in kako glede istega igrate ulogo tiča noja, spadajo pred kratkim dognani civilnopravni zakoni. (Prav res!) Ta kompleks zakonov ureja postopanje pri sodiščih in če gre za postopanje v tako poliglotni državi, kakoršna je Avstrija, potem je vender važno, da se določi, v katerem jeziku je postopati. (Pritrjevanje.) V teh jako obsežnih zakonih pa o jeziku ni niti besedice. Najinteresantneje je pri tem, da je jeden paragraf vladne predloge — če se ne motim je bil to § 159. ali 195. — glede nekega

PODLISTEK. 27

Prijatelj Lovro.

Črtica po resnici. — Spisal August Šenoa. Prevel C—š

Sedela sva dolgo molčé, občudujoča krasni prizor.

„Koliko je bilo nad sredi tega mesta", sem pripomnil jaz, „kolika burja je besnela v njem! Prava kamenena elegija je to".

„Reci, da je tu od žalosti okamenela jedna orjaška duša", mi je odvrnil Lovro. — „Življenje in neživljenje se menjata. Kamen dobiva dušo, a človek postaja kamenom". In zopet se je zamislil Lovro za trenotek, povesivši glavo. „Povej mi", je nadaljeval, „ali ni Jean Jaques Rousseau govoril resnice, ko je odgovoril dijonski akademiji, da znanosti človeku bolj škodijo, nego pa koristijo? Da, res je tako. Glej pred-se, evo ti Prago, glej tu vzgled. Da ni bilo toliko prosvete v tem mestu, da ni bilo v njem Husa, bil bi srečneji, Bela gora ne bi bila postala črna. Tudi jaz sem živ atom te resnice. Kaj je meni trebalo drevesa spoznanja? Buditi znanjem želje v sebi, a ne dokopati se do čina, leteti v misli prêko morja, prêko zvezd, a telesom biti prikovan do groba na jedno mesto, to je proklestvo. Blaženi ljudje, ki so slabi na umu"!

„Od kodi tebi danes take misli, Lovro"? sem ga vprašal.

„Tako po priliki! Od kodi? Vedno jih nosim seboj, brate, kakor suženj svoje verige. Da bi se mogel rešiti vsaj jednega bremena, bi mi bile druge verige vsaj lažje".

„Kakega bremena"?

„Mar pade to breme z mene v vodo Vltavo, ako ti povem, kaj je"?

„Ali ne pravi Rimljan, da je dobro, ako imamo v nadlogi sotrpnikov"?

„Ne maram za te modre izreke, po velikem delu so se že izrabile. Povedati ti hočem, kaj me peče, ker si mi prijatelj".

„Povej, brate"!

„Dobivam pisem od doma, v katerih mi javlja svak, da je velika beda v hiši očetovi. Podpirali so mene in zadolžili so se. Domačija da pride radi mene na boben. Svak mi pravi, da naj hitim, da čim preje pridem do kruha in da vzdignem očeta iz bede. Tudi sam za-se imam dolga na Dunaju. To je, to je", udaril je Lovro pestjo ob kamen. „Ali umeješ? Odrekel sem se vsem visokim osnovam, odreči se moram ljubezni in gledati, da koristno ženitvijo rešim očeta in mater, da rešim hišo. To je, to je, brate moj, pretežka beda, kakor da mi zla sreča zabada razbeljeno železo v srce. Ževljenje mi nima več svrhe. Ali vidiš, kasno je; pojdiva domov".

Idoča domov nisva govorila ni besedice. Lovro je pel pod glasom staro slovensko pesem, neusmiljeno mlaté s palico po grmovju kraj poti.

Najini večerni pogovori se niso vsikdar dotikali najinega življenja; navadno sva govorila o književnosti. Lovru je bilo rešiti nalogo v staroslovenščini. Poleg domače tuge mu je bil to najvažneji predmet. O tem vprašanju mi je govoril obširno. Večkrat me je povpraševal, da-li je vspeh raziskovanja temeljit, logičen. Jedenkrat se je bilo dogodilo, da na večer niti nisva prižgala sveče. Vsaki je ležal na svojem divanu; kadila sva in v mraku razpravljala na glas ali književna, ali socijalna vprašanja. Lovro je često branil paradokse (pretirane trditve.) Ne vem že, iz katerega povoda se je jedenkrat vnel prepir med nama o teoriji svetlobe.

(Pride še.)

podrejenega vprašanja nekaj določal tudi v jezikovnem oziru. Tudi to se je odstranilo, da bi se le ne nahajala beseda jezik v vsem tem kompleksu zakonov. (Veselost.) (Zvršetek pride.)

Vzroki armenske revolucije.

(Zvršetek.)

Ko je žito požeto, mora ostati tako dolgo na polji, da pride „slavna“ komisija, ki ceni blago. Večkrat se zgodi, da vreme (dež) žito pokvari, a kmet mora plačati vsejedno davek. Če je žito izmlačeno, ceniti se mora zrnje in kmet mora svojo kašto sam stražiti noč in dan, da ga ne okradejo morda — uradniki! Eksekutor, ali, kdor je kupil žito (davek), ceni sam, kakor hoče in zahteva za blago denarja od kmeta; blaga ne vzame. In to je najhujše za armenskega kmeta! Kje naj vzame denarja, t. j. kje in kako naj proda blagó?

Armenija je agrarna (poljedelska) dežela. Vsaki davkoplačevalec je producent. Sejmov ni, in če bi jih bilo — kako do njih priti, ko ni ne cest (v našem evropskem pomenu) še manj pa železnic. V vsej Armeniji je samo ena cesta: iz Erzeruma do Trapezunta ob črnem morji. Blago prevažajo le počasne karavane z velblodi. In v kakih nevarnostih je takšna karavana često v tistih krajih! Tatovi, razbojniki jo napadajo...

Težko, sila težko je torej armenskemu kmetu plačevanje davka v denarjih, ko jih ne dobí za svoje blagó, če je tudi hoče prodati za slepo ceno. Žalostno stanje!

Ali se bomo potem čudili, če Armenec obupava? Ali se bomo čudili, če ležé rajski armenski kraji pusti, neobdelani? Na svoji rodovitni zemlji je Armenec obsojen, da mora biti berač. Čemu obdelavati zemljo, čemu orati, sejati, žeti... če delaš le tlako eksekutorjem?

Člankar „La Barbe“ pravi jako bistroumno, da je poglavitni vzrok političnemu in splošnemu razpadanju Turčije iskati v tej okolnosti, ker je Turčija obkrožena od držav s kapitalističnim zistemom proizvajanja. V teh sosednjih njenih državah posreduje vso kupčijo in ves promet kapital, denar. Turčija sama pa sloni še na starem, primitivnem zistemu, po katerem se blagó zamenjava zopet za blagó. Toda ravno zato, ker je Turčija obdana od modernih držav s kapitalističnim zistemom, potrebuje tudi ona sama čimdalje več denarja, ki ga mora odrajtovati za državne dolgove itd....

Člankar pravi, da se Turčija nahaja sedaj v nekakem takem stanju, v kakoršnem se je nahajala Francija za Ludovika XIV. Pred njim je plačevalo ljudstvo svoje davke „in natura“ t. j. oddajalo je svoje poljske pridelke naravnost za davke. Za vlade Ludovika XIV. pa se je morala v 17. stoletji odrajtovati dača v denarjih. Ta epohalna sprememba pa je storila, da je ljudstvo grozno obubožalo, dočim se je na dvoru kraljevem in pa po palačah posvetnih in cerkvenih velikašev začela košatiti največja potratnost. Ta rezki kontrast med beraškim ljudstvom in med samopašnimi „višjimi“ stanovi prikipel je bil — kakor znano — tik pred revolucijo do vrhunca...

Nekaj takega se godi po menenju „La Barbe“-ta tudi dandanes na Turškem, seveda v še odurnejši, azijatski podobi.

Največ pa trpé pri teh razmerah Armenci-kmeti. Zaradi tega se oni tudi najbolj upirajo izsesavanju in izmolzavanju. Turki bi pa radi na njihov rovaš razkošno in razuzdano živeli v svojih haremih...

Člankar naposled omenja tudi še nezakonite davke.

Razen tistih davkov, katere morajo Armenci plačevati turški vladi, plačujejo ti sužnji še posebne „davke“ raznim napol divjim redovom, če hočejo sploh, da jih ti barbari puste pri miru. Vsaka armenska vas, vsako mesto in vsaka pokrajina ima dva gospodarja: sultana v Carigradu in pa še kakega kurdskega, čerkeskega ali tatarskega poglavarja (bega). Kurdi, Čerkesi in Tatari so vsi mohamedanci, torej smejo nositi orožje; krščanski Armenec pa ne sme nositi nikakega orožja! Lahko si mislimo, kake nasledke morajo imeti take razmere. Armenec je zrnje med dvema mlinskima kamenoma — na dve strani suženj!

Da ga torej Kurd, Čerkes ne oropa, da ga ne pobije, mora Armenec, hoče-noče, dajati tudi Kurdu in Čerkesu lep „bakšiš“. Kurdi in Čerkesi napadajo sicer tudi turške kmete, toda ti se jim lahko branijo, ker so oboroženi, Armenec pa, kakor rečeno, orožja nositi ne smé...

Ali pa dopušča turška vlada, oziroma turški sultan, da smejo delati Kurdi in Čerkesi, kar se jim poljubi?

Ti ljubi Bog! „Vrana vrani ne izkljuje očij“. Kurdi in Čerkesi so mohamedani, vrhu tega pa so nomadi in tako divji, da se dosedaj še nobenemu sultanu ni posrečilo ukloniti jih pod vojaško disciplino in navaditi jih rednega življenja...

V takem obupnem položaju torej nahaja se po sodbah očividcev in izvedencev armenski narod. Med dvema kamenoma je in med dvema ognjema. Trpí veliko, trpí še dolgo — a poslednja leta prikipelo je trpljenje njegovo do viška.

Sultan, ki noče in ne more pomagati, je daleč; Bog je visoko... diplomati, brezčutni diplomati, gledajo samo na dobiček svojih vlad. Med tem pa teče armenska kri in vpije k nebu za maščevanje.... Armenec je sklenil pomagati si sam...

Ne obupaj, narod armenski! Pravica tvoja mora zmagati. Svoboda izide tudi tebi. Vspeha v pravičnem boju želimo ti tudi mi — Slovenci...

Armenophil.

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 12. novembra 1896.

Da bi nas le hoteli razumeti! „Primorski list“ se v svoji zadnji številki dobrotno spominja tudi naših izvajanj v prilog slovanskemu klubu in izvaja iz našega članka, da smo že imeli pred očmi gotove „tretje“ osebe, ki prevzamejo vodstvo slovenskega naroda. In pridodaje še porogljivo: morda kakega Luko Svetca!

Naše menenje o Luku Svetcu je pač vse drugačno nego menenje gospodov okolo „Primorskega lista“ in mi se ne bojimo izreči kar naravnost, — uverjeni po svojih informacijah, da je tudi veliko konservativcev na Kranjskem vsaj na tihem tega meneja —, da tudi v verskem pogledu ne bi bila baš nesreča za slovenski narod, ako bi tudi ta mož imel nekoliko besede na krmilu, ako bi došlo do nekakega premirja med strankami na Slovenskem. Ali o tem ni bilo govora v našem članku, ker vemo, da sprava med strankami na Kranjskem je nemogoča za sedaj in po takem je nemogoče tudi ukupno vodstvo. Uprav včeraj je neki istrski duhovnik, kateri pa prav dobro pozna kranjske razmere, nastopno označil — oprostite, ako je nakoliko drastično! — te razmere: „Jedne in druge trebalo bode poslati v bolnišnico, predno bode možno pametno govoriti žnjimi“. — Ta izjava je drastična; v koliko pa je opravičena, o tem naj sodijo čitatelji sami.

Iz tega je razvidno, da mi nismo niti sanjali o tem, da bi hoteli „tlačiti v en žakelj“ „Narod“ in „Slovenca“, niti nismo mislili na to, da bi Luke Svetca postavljali kakor varuha poleg tega žaklja s toli mešano vsebino. Tako najivni nismo.

Mi smo le rekli na sploh, da morda ne mine dolgo časa, ko nastopijo „tretje“ osebe, katere si ne bodo zatiskale očij pred dejstvom, da ta nesrečna domača borba ugonobija narod slovenski. Morda pouči „Pr. list“ že bližnja bodočnost, da v tem zmislu kanè nastopiti — med drugimi — tudi take osebe, o katerih ni baš nesimpatične pisal tudi isti „Primorski list!“ Le malo potrpljenja in nikar ne pišete prenaglo o naših „blamažah!“ „Pr. list“ pristavlja sicer, da o svojih „edinstvenih“ poskusih bodemo zidali brez njega..... Dobro, pa — brez vas!!

Sicer pa so bila naša izvajanja — in to je glavno, kar ni razumel, ali ni hotel razumeti „Pr. list“ — posvečena delegaciji na Dunaju, in ne domačemu prepiru. Zložnosti dunajske delegacije trebamo! To smo povdarjali v prvi vrsti. Mi nismo sicer med onimi politiki, ki čujejo „travo rasti“, vendar pa sodimo instinktivno, da se bliža trenotek, ko bodo dogodki in odnošaji zahtevali imperativno od naših poslancev: zložite se, ako nočete, da preko vas preidemo na dnevni red! Kje je srce, ako ima le iskrico skrbi v sebi za bodočnost naroda, da ne bi skrbjo pričakovalo, kaj in kako ukrenejo naši zastopniki v tem kritičnem trenotku?! — Gospodje povdarjajo seveda „vero“. Ti ljubi Bog, da nas ti gospodje nočejo razumeti! Saj nam je naloga le ta, da se potegujemo za idejo-rešiteljico! Paragrafiranje prepuščamo poslancem in takisto naj bi storil tudi „Primoski list“! Njega ožji somišljeniki in zastopniki na Dunaju bodo pač vedeli, kaj jim je storiti v obrambo konservativnega in verskega stališča. Prepustite to njim in ne podirajte misli same! Smešno je res, ako se kdo upira pogodbi radi izpuščenja te ali one točke že popred, nego so se začela pogajanja! Ponavljamo torej, da nam pravi slutnja, da se bližamo važnemu, kritičnemu trenotku, in gorjè nam, ako nas veliki trenotki zalote kakor — prepirljive pritlikavce! Ne „Prim. listu“, ampak vsej konservativni stranki stavljamo vprašanje: Ali menijo, da bode verska stvar res na velikem dobičku, ako vsled nezložnosti med Slovani pridejo na krmilo nemški liberalci in nacijonalci?! O tem vprašanju naj premišljajo mirno krvjo in treznim razumom! In pomislijo naj, da vlade in opozicije hote računati gotovimi, zanesljivimi in izdatnimi činitelji, ne pa s fragmenti strank. Morda nas bodo razumeli potem, zakaj toli toplo zagovarjamo ideje jugoslovanskega kluba!

Državni zbor. V včerajšnji seji je vsprejela poslanska zbornica §. obrtne novele, tičoči se obrtnih zadrug in vajencev. Na to je zbornica razpravljala o nujnem predlogu posl. Kaizla za čim hitreje odkupljenje severno-zapadne in južno-severne nemške zvezne železnice. Ker je minister za železnico izjavil, da vlada sama želi, da se ti železnici vsprejmeti v omrežje državnih železnic in da nima nič zoper nujnost predloga, vsprejela sta se toliko nujnost kolikor predlog sam.

Fran Kossuth — minister? Niti to ni dandanes nemogoče. Nekemu madjarskemu listu poroča verodostojna oseba o tej možnosti: „Te dni sem se vozil na železniški progi Budimpešta-Szegedin. V istem kupéju, kakor jaz, sedela sta nadžupan I. in državni poslanec X. Razgovarjala sta se kaj živahno o volitvah; a mene sta prezirala povsem. Nadžupan je pripovedoval: „Banffy sam mi je pravil, da je nasvetoval Franu Kossuthu: Popusti politiko in daj, da se te imenuje namesto Julija Ludwigha predsednikom ravnateljstva ogerskih državnih železnic. Na ta način postane še minister iz Tebe. (!) Vodstvo železnic je treba spraviti v tesnejo dotiko z vojaštvom; Nj. Veličanstvo želi, da zasnujemo posebno železniško ministerstvo. Ta služba bi bila za-Te kakor ustvarjena. S svojimi sposobnostmi mogel bi na tem polju več koristiti domovini, nego pa, če se ubijaš s politiko, ki vlači sem ter tje ime Kossuthovo“. — Franu Kossutha da je ta predlog s početka presenetil in se ni mogel odločiti nekaj časa. Slednjič je odbil ta predlog, češ, da se je politiški vpletel že toliko, da se ne more umakniti.

Z ozirom na to-le prijavo utegne biti tim zanimivejše znati tudi to, da ta ali oni italijanski list slavi Kossutha kakor osnovatelja personalne unije in zaveznika Italije, ki gotove pripomore v to, da se Dalmacija in Istra priklopiti Italiji!

(In mož, o katerem gojé take nade naši sosedje in „zavezniki“, o katerega programu so torej uverjeni, da mu je vsebina veleizdajiške nravi, naperjena proti celokupnosti te naše monarhije in proti koristim dinastije Habsburgov, ta mož torej, Fran Kossuth, ta verni dedič svojega revolucijonarnega očeta, ki je raje živel v prognanstvu do svoje smrti, nego da bi uklonil tilnik svoj pred zakonitim vladarjem svojim, ki se je torej odpovedal telažbi, da bi še enkrat videl toli goreče ljubljeno domovino svojo, ker ni hotel pripoznati državno-pravnega razmerja iste do te monarhije; ta mož torej, Fran Kossuth, v katerem je uprav posebljeno neizprosno nasprotstvo proti vsakoršni ukupnosti dežel krone sv. Štefana z avstrijsko državo, ta mož je sedaj zaveznik in zaščitnik in varvanec — ogerske vlade!

Mi ne verujemo sicer, da bi bili odnošaji na Ogerskem dozoreli že tako daleč, da bi mogel postati ministrom jeden Košut, ali značilno je že to dovolj, da kdo veruje v kaj tacega. Mnogo je nezmiselnosti in neverjetnosti v politiških borbah, ali kaj tacega vendar ne bi bilo mogoče nikjer drugje na svetu, da ne bi se državni ministri na miljo daljave izogibali ljudem s tako milostjo, takimi tradicijami in programi, kakoršen je Fran Košut! Na Ogerskem pa so taki ljudje ob volitvah celó poveljniki lahki kavaleriji — vladne stranke.

In ravno to dejstvo, da je Banffy privojeval svojo „zmago“ sotrudništvom takih ljudij, pritiska vsej volilni akciji na čelo pečat sramote. Ur. Ed.)

Reforma na Kreti. Vojaški atašéji odposlanstev velesil v Carigradu so se konštituirali v posebno komisijo za reorganizacijo orožništva na Kreti. Ta komisija je odbila zastopnike, ki jih je imenovala turška vlada. Ista bode imenovala torej druge delegate, med temi jednega generala. — Komisija za preosnovo v pravosodni upravi sestoji iz generalnih konzulov in predsednikov konzularnih sodišč velesil; tem je dodan jeden zastopnik Turčije.

Različne vesti.

Črna maša. Danes opoludne je bila v župni cerkvi pri sv. Antonu novem črna maša za pok. policijskega ravnatelja, dvornega svetovalca Josipa Tschrnka. Službe božje so se udeležili zastopniki raznih oblastnij in mnogo uradnikov.

Shoda v Marezigah se udeleži tudi deželni poslanec veleč. gospod Josip Kompare. Tem več razloga je prebivalcem občine pomjanske, da se v čim večem številu udeleže shoda v Marezigah.

Od uredništva lista „Il Pensiero Slavo“ smo prejeli nastopno izjavo z ozirom na notico, priobčeno v današnjem zjutranjem izdanju pod naslovom „Audiatur et altera pars“: Ko je naš list jel priobčevati dopise proti poštni direkciji, izjavil je bil, da dopisnik ni v zavezi s pošto in dani Slovan. Ne moremo razumeti torej, kako da bi mogli naši dopisi škoditi službujočim slovanskim uradnikom. Okolnost, da se naš dopisnik ne podpisuje, je povsem irelevantna. Ako se slavna c. kr. poštna direkcija čuti žaljeno, naj le toži nas, a potem stopi brez strahu na plano tudi naš dopisnik.

Oni „slovanski uradniki“, kateri se čutijo neprijetno zadete po naših dopisih proti poštni direkciji, naj se le svobodno potrudijo v našo redakcijo, kjer zvedo vse.

Po našem toli jasnem pestopanju res ne vemo, kako da bi se mogel sumničiti ta ali oni uradnik. Za vse odgovarjamo le mi, oziroma naš dopisnik, katerega ime pride na dan, ako bode trebalo.

O dopolnilni volitvi v Gorici piše „Primorec“: „Marani je izjavljal, da noče slovenskih glasov. Ali agitatorji njegove stranke so lovili po vseh kotih manj zavedne Slovence. Z Grčine in z Blanče so jih vozili v žardinijeri; agitator je bil pokopališki čuvaj. Poljski čuvaji v Starigori so skušali nagnati vse volilce k Lenassiju, a so jih ujeli le kakih pet ali šest. Priče so, da so kupovali slov. glasove po 2 gld. — Tudi doli k Barki so letali kupovat nezavedne slov. volilce. — Ker je neki Slovenec dolžan Lahonu, ga je poklical k sebi in mu zapovedal, da mora voliti Maranija.

Evo, takó je Maranijeva stranka odklonjala slovenske glasove!!

Marani torej je bil izvoljen s kupljenimi slovenskimi glasovi. Ako je imel dr. Marani kaj resnosti s svojo izjavo, ne sme sprejeti izvolitve s takó žalostno skupaj stlačeno večino zaničevanih — „sclafs“!

Radi kupovanja glasov in umeševanja magistratovih slug, smatramo izvolitev za nezakonito ter uložimo protest!“

In na drugem mestu: „Volilna agitacija je bila prav huda. V Gorici so delali za Maranija vsi možni stroji; magistratni sluge so delili že napisane glasovnice z Maranijevim imenom; celo število plačanih in neplačanih agitatorjev je tekalo po hišah. Neizogibni Resen je agitoval na trgu. Major v p. Catinelli je silno agitoval za Maranija, ki svoje sinove šola v — Italiji; on in major Hennbeck (?) sta izdala celó nemško okrožnico do upokojenih uradnikov. Baron Kuhn je agitoval pri gozdnem uradu itd.

Marani je proglasil, da odločno odklanja glasove Slovencev. Kdo mu jih je pa ponujal? Resnica je, da agitatorji so iskali glasove Slovencev in ponujali denar za nje; nekaj so jih celo ujeli, ker vsi Slovenci niso še dovolj zavedni. To je resnica!

Marani je izdal včeraj volilni oklic, ki je bil nabit po vseh vogalih; pisan je tako, da ga je obsojal vsak razsoden človek. Tudi „Ecco“ ga je obsodila. Jeden oklic mu je bil baje zaplenjen. — Neki furlanski oklic za Maranija imenuje Slovence — „sclafs“. Jako ljubeznjivo! In pod tako zastavo se zbira večina c. kr. uradnikov!!

Doznali smo iz zanesljivega vira, da je Marani rojen — Hrvat!

Iz Gorice nam pišejo: Izvolitev Maranija je zopet jedenkrat navdušila goriško fakinažo avite culture, da je v pouličnih izgredih proslavljala svojo zmago zaničevanjem in sramotenjem Slovencev. Mestna godba je svirala po ulicah. Spremljala jo je slavna druhal, ki je upila m. p. i sklavs itd.

Posebno so se taka surova dokazivanja uprizarjala kakor navlašč pred hišami, kjer prebiva kak slovenski rodoljub. Gotovo nismo mi Slovenci na veliki zgubi, kakor ne bi bili na Bog ve na kakem dobičku, da je bil izvoljen jeden ali drugi izmed dveh kandidatov italijanske narodnosti. Vendar pa naj bi Italijani pomislili, da je bilo, žal, tudi slovenskih glasov, ki so pripomogli Maraniju do njegove zmage. Vsaj toliko vemo, da je zagotovljal Marani sam tega in onega, da ni nasproten slovenskemu narodu, seveda to le za gardinami. Nekim slovenskim možem pa o tej priliki zopet v pouk: Ne metajte psom svojih blagoslovov!

V zahvalo ste lahko čuli, kako je goriška mularija razsajala in upila: Fora i ščavi!

Doneski moške podružnice sv. Cirila in Metoda v Trstu: Prireditelji veselice na Greti so poslali 58 kron 34 st., in sicer 18 kron 14 st., kakor ostanek ustopnine po odbitku troškov in 40 kron 20 st. prejetih kakor darila. Slednja so poklonili: veleč. g. župnik Ivan Černe 4 krone; g. Anton Rebek 3 krone 60 stot.; Cima, Tončka, Joško in Lovrenc 3 krone; N. N. 2 kroni 20 st.; Pogorelec Anton, Ščuka Anton, pevsko društvo „Kolo“, Fran Dollenz, Barkovljan, G. Dolenc po 2 kroni; dr. G. Gregorin 1 krono 60 stot.; dr. Abram 1 krono 40 st.; H. Candolini 60 stot.; Požar, Fr. Ščuka, Ivan Škabar, Jakob Pertot po 1 krono; Hinke Schmidt, Josip Lavrenčič in Zay po 80 st.; Fr. Godnik, L. A. Metlikovič, Bitenc, Jež Just, Černe, Jakob Pertot in N. N. po 60 st.; Benčina, Fran Ferluga in N. N. po 20 st.

V proslavo sv. Karla se je nabralo v barkovljanskem „portu“ 140 stot.; škedenjski in rodiški rodoljubi so nabrali v gostilni g. Oblaka 2 kroni 64 st.. Gg. Paternost, N. Grižon, S. Čenčur in A. Goljevšček so darovali vsak po 1 krono, ker se niso mogli udeležiti veselice na Greti; R. je daroval 90 st., dobljenih na biljardu po njegovem namestniku. — Živeli prireditelji veselice, nabiratelji in darovalci!

O šoli družbe sv. Cirila in Metoda v Velikovcu. Iz celovškega „Mira“ posnemljemo, da še niso zasledili onih nemških zlikovcev, ki so pobili okna te ravnokar otvorjene šole. Šola ima sedaj seveda le jeden razred, a vsprejetih je 88 otrok, tako, da so prenapolnjeni vsi prostori in so morali odkloniti več priglasivših se otrok.

Izgled vztrajnosti. Od sv. Ivana nam pišejo: Tudi pri nas smo imeli laški otroški vrtec. S prvega so res nekateri stariši pošiljali v to šolo svoje otroke, mené, da s tem dosežejo Bog vé kaj! Drugi stariši pa so se držali navedila: Slovenski otroci v slovensko, italijanski pa v italijansko šolo! Ker pa Italijanov tukaj ni in se je ogromna večina starišev držala gori navedenega navodila, je oni vrtec le siromašno životaril, a nedavno je dotična vrtnarica, videča, da Slovenci nočejo in nočejo pošiljati svojih otrok v laški zavod, pobrala šila in kopita ter odšla je, ne vemo kam. Laški vrtec je torej izginil vsled vztrajnosti in značajnosti naših starišev.

To je vsakako lep izgled. Ta izgled naj bi posnemali oni stariši v sv. Križu, ki — zaslepljeni — pošiljajo svoje otroke v „Legino“ šolo. Tudi oni naj se domislijo navodila: Slovenski otroci v slovensko, laški pa v laško šolo! Odgovore naj vsakemu agitatorju: Kakor mi ne želimo, da bi se poslovenjali laški otroci, tako ne smete zahtevati vi, da bi se poitalijančevali naši otroci! Mi puščamo vaše otroke v miru, vi puščajte naše. Mi hočemo dati svojim otrokom take vzgoje, da nas bodo spoštovali, kadar odrastejo, ne pa da bi svoje lastne roditelje pitali s ščavi!

Tako jim odgovorite, ker jim drugače ne morete odgovoriti kakor sinovi in hčere našega naroda!

Ruska vojna ladija v Trstu. Včeraj okolu poludne je dospela — kakor smo že javili na kratko — ruska oklopnica I. razreda „Aleksander II.“ iz Pireja v naše pristanišče. Pozdrav streljanjem menjala je oklopnica z baterijo pod svetiljnikom. Zaradi zelo slabega vremena podal se je poročnik pomorske vlade Nisiteo na oklopnico in jo krmil do miljskega zaliva. — Na tej oklopnici potujejo v najstrožem inkognito grška kraljica Olga, princesa Marija in veliki knez Mihajlovič, nje zaročnik.

Turški sultan je odlikoval poveljnika Bosne in Hercegovine, barona Appela, velikim kordonom Osmanije reda.

Še jedno besedo v spravo. Ona tržaška dopisovateljica, ki se večkrat oglaša v našem listu besedami miru in sprave, nam piše zopet:

„Gospod urednik! Zopet Vas prosim prostora v Vašem cenjenem listu, ki postaja vedno bolj in bolj priljubljen sosebno tudi ženskemu spolu po svojih lepih člankih. Ne le v „Edinosti“, temuč marsikje se čujejo prekrasne besede: „Ljubezen, pravica, človekoljubje, usmiljenost itd.“ — Ali?? — Da ne bi sovražniki zamogli očitati tudi „Edinosti“ le praznih besedi, brez resničnih dejanj, naj bi skrbeli dopisovatelji tega hvalevrednega lista, da dokažejo, da v njihovih spisih veje v resnici krščanska pravica in plemenita ljubezen. Ako bi jeden in isti list v jednem članku povdarjal krščansko pravico in ljubezen, v drugem pa nasprotoval istej, ne-bi li s takim ravnanjem nasprotoval sam sebi? Kako hoče poboljšati svoje nasprotnike? Kar čez noč se nihče ne spreobrne. Pač pa čas spreobrača najhujše sovražnike v največe prijatelje, ali vsaj v prijazno občevanje. Ako si pa nasprotnika le očitata krivice, le predbacivata slabe namene, netita s tem le sovraštvo in čas ju ne spravi. Ako pa obžalujeta drug drugega, ako se ljubita v srcu po nauku sv. vere, ne bodeta iskala maščevanja, ampak dušila bodeta v sebi slabe misli o svojem nasprotniku. Občevala ne bodeta skupno, ker vsakdo se bode bal nepotrebnega prepira. Ko pa bodeti prepričani obe stranki, da nasprotnik ne misli hudega, da odobruje dobra dejanja, da ne išče maščevanja, spravi ju čas zopet v prijaznost. No, pa morata oba biti dobra, si bode mislil kdo. Vsaki človek mora soditi sebe strogo; a nasprotnika milo; godi se pa na svetu ravno narobe in vsled tega je skoro škoda lepih naukov, kajti rode le malo ali nič sadu. Človek, ki govori o krščanski ljubezni in pravici, se mora tudi držati iste; ako se pa kedaj pregreši zoper to, pravičnik ga vendar ne obsodi, kajti grešiti je človeško; dolžnost prijatelja je pa, opomniti ga prijazno radi pregreška; a dotični ne sme se jeziti, ampak naj premisli in presodi sam sebe, ne drugih. Ne glejmo torej drugih kaj dela ta ali oni; nego vsak naj skrbi, da spozna in poboljša sebe. Kdor tako dela, nima le na jeziku pravice in ljubezni, temveč v dejanju in v resnici. *Tržačanka*“.

Velecenjeni in rahločutni „Tržačanki“ mi ne vemo drugega odgovora, nego je ta: Bog naj jej ohrani nje optimizem! Srečna ona! — Tržačanka nas opominja zopet — ako jo umejeno prav — da naj bi bili mi bolj popustljivi nasproti svojim nasprotnikom, pri čemer menda misli laške konservativce. Ali ona pozablja, da v političkem in javnem življenju je ni bolj smešne prikazni nego je človek, ki se z vso silo uriva tja, kjer ga absolutno — nočejo. Načelo: Ako si dobil klofuto na jedno lice, pomoli tja hitro še drugo! je res lepo in krščansko, toda v političkih borbah dovaja le do — propada. Po receptu: Na klofute odgovarjaj s poljubi! bi pač dosegli to, da bi nas nasprotniki pustili pri miru. Prijetno bi že bilo to. Toda nad takim mirom bi plaval mrtvaški vzduh, kajti prêko onih, ki se ne znajo boriti, prehajajo dogodki na dnevni red. Da bi se mi politički bojevniki ravnali po Vašem, teoriški — to Vam priznavamo drage volje — sicer jako lepem in vzvišenem nauku, bi si pač pridobili ime „mirnih“ ljudij, a zapravili bi zajedno svoja prava, narodno bodočnost. Mi pa hočemo in zahtevamo svoja narodna prava, mi hočemo zagotoviti narodu bodočnost in zato se ne smemo plašiti boja, kjer nasprotniki hočejo imeti boj! Zapomnite si, da je pretirana sentimentalnost jako slab svetovalec v političkih borbah! S tem ne bodi rečeno, da sploh odklanjamo misel spravljivosti, ali ista ne sme sugati prêko meje, kjer je angaževana čast domovinske stvari in kjer moramo utrjati predpogoje bodočnosti naroda. Ker pa tržaški laški konservativci nočejo spoštovati teh mej, ker nam napove-

dujejo boj sleherni dan in sleherno izjavo svojo, zato ne preostaja tudi nam drugega, nego, da smo bojeviti tudi mi, vedno misleči na latinski pregovor: Vae victis — gorje premaganim!

Da ste nam zdrava!

Mestni svét tržaški bode imel nocoj ob 7. uri svojo XXIX. letošnjo javno sejo. Na dnevnem redu je 9 toček, med temi predlog mestne delegacije glede zgradbe justične palače v Trstu, predlog delegacije gledé načrtov za zgradnjo lolokalnih železnic iz Trsta na Kras in predlog naučnega odseka gledé ukazanega uvedenja veronauka v V. razredu občinske realke.

Konkurencija Reke Trstu. Z Reke pišejo „Pester Lloydu": „Novi promet s sladkorjem je bil izredno živahen. Oktobra meseca se je vpeljalo na Reko 105.299 meterskih centov sladkorja, torej okolu 40.000 met. centov več, nego v Trst. Tako velicega prometa v jednem mesecu Reka še ni imela nikdar. Na skladišču na Reki je 202.000 meterskih stotov večinoma surovega sladkorja, v tem ko v Trstu ni več nego 58.000 met. st. rafiniranega na skladišču". — Na tem flagrantnem propadanju tržaške trgovine s sladkorjem so večinoma krivi tržaški trgovci s sladkorjem sami se svojimi večno „zaspanimi", „slabimi" in „slabotnimi" poročili o tržaški trgovini s sladkorjem. Vsled tega je izgubila avstrijska sladkorna industrija vse zaupanje do tržaškega tržišča.

Slovansko pevsko društvo v Trstu javlja nam, da je preložilo dan koncerta na dan 13. decembra 1896. in to radi Miklavževega večera, ki ga priredi „Tržaški Sokol". Kakor čujemo, dela odbor „Slovanskega pevskega društva" neumorno, da poveksa čim več mogoče umetniški užitek koncerta, ki se bode vršil v redutni dvorani gledališča „Politeama Rossetti". Program obsezal bode same nove, jako lepe skladbe. Priporočamo toplo slav. občinstvu, da se udeleži tega koncerta, ter tako podpre društvo, vredno vsestranske podpore.

Tamburaši pozor! Gosp. Milutin pl. F a r k a š, bivajoči v Zagrebu, Gundulićeva ulica št. 6, naznanja s tem, toliko že obstoječim tamburaškim zborom, kolikor tudi takim, ki se še-le namerujejo ustrojiti, da je vsikdar pripravljen, dajati informacije in obveščati o vsem, kar se tiče tamburic, nabave istih in druzih potrebščin. Istotako je pripravljen vsakemu franko doposlati popis vseh, v njegovi založbi doslej izišlih tamburaških partitur.

Ženitovanje na sultanovem dvoru. Ker se je poslednji čas toliko govorilo o porokah na raznih evropskih dvorih, treba javiti tudi to, da se sedaj v Carjemgradu delajo velikanske priprave za poroko tretje hčere sultanove, katera poroči sina Osman-paše, slavnega junaka Plevne. Drugi sin Osman-paše je poročil pred tremi leti drugo hčer sultanovo.

Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju je zadnje mesece prijelo raznih daril. Iz Novega mesta je g. Milan Škerlj, pravnik, poslal 25 gld. 30 nč., kot polovico čistega dohodka akademije, katero so novomeški visokošolci priredili v korist podp. društvu na Dunaju in podporni zalogi v Gradcu. — Iz Novega mesta je dalje društvu poslal g. Aleks. Šešek, sedaj jur. cand. v Gradcu, 15 gld. 50 nč., katere so darovali gg. J. Gerdešič, c. kr. okr. sod. predsednik, dr. Gestrin, c. kr. sodni svetnik, dr. V. Žitek, odvetnik po 2 gld., gospodična Nermina Seide, posestnica, g. Fr. Detela, c. kr. gimn. ravnatelj, g. Rebek, višji davčni nadzornik, g. J. Seidl trgovec, g. J. Mohar, ravnatelj pomožnih uradov, g. Perko trgovec, po 1 gld., nadalje so darovali: gospe Maia Novak, gg. Končan, trgovec, Jos. Mehora, trgovec, J. Trdina, c. kr. prof., Martin Petelin, c. kr. profesor vsi v Novem mestu, g. Josip Petrič, trgovec v Ljubljani in g. Valentin Oblak, trgovec v Novem mestu, po 50 nč. — Na Dunaju so darovali: Gospa Marija Primožič, c. kr. prof. soproga, 5 gld., g. J. Navratil, vodja pomožnih uradov pri najvišem sodišču, 5 gld., Slovenec, ki ne želi biti imenovan, 20 gld. — Slavno hranilno in posojilno društvo v Ptuju je poslalo 20 gld., slavna ormoška posojilnica 15 gld. Vč. g. Anton Pipan, kapelan c. in kr. mornarnice v Pulju, je mej tamošnjimi Slovenci, ki ne želijo biti imenovani, nabral 10 gld. Gosp. Alojzij Pavlin, c. kr. živinozdravnik v Rogatcu je za društvo nabral 7 gld., katere so darovali: Vč. gg. Jožef Tombah, duh. svet., dekan itd., Jožef Cerjak vikarij, Jož Trafenik, duh., gg. Aleks. Orožen davkar, Alojzij Pavlin, živinozdravnik (po 1 gld.) in gg. Granc in Ivan Ogrizek, Simon Sekirnik in Jož. Berlizg (po 50 nč.) Dalje so darovali: Veleč. g. Andrej Kariin, c. kr. profesor v Ljubljani, 3 gld., g. dr. Janko Hočevar, adv. kand. na Dunaju 5 gld., g. Jož. Premerl, c. kr. uradnik na Dunaju 3 gld., dr. Kl. Seshun, dvorni in sodni odvetnik na Dunaju, 7 gld. (drugo darilo). Iskrena bodi hvala vsem darovalcem! — Dalje darove sprejema društveni blagajnik vč. g. dr. Fr. Sedej, c. in kr. dvorni kapelan, ravnatelj Avgustineju, Dunaj, I. Augustiner strasse 7.

Zopet so povozili človeka. Včeraj zjutraj šel je 70letni magistratni postreščček, Tomaž Savini, po ulici Ponteroso. Hkrati ga je pahnila burja, v istem trenotku pa mu je prihitel nasproti fijaker št. 120. Starec ni imel moči, da bi se bil uprl burji, voz pa se tudi ni izognil, torej je prišel starec pod voz. Obležal je nezavesten, v krvi. Odnesli so ga na zdravniško postajo, neopreznega voznika, Ljudevita Vrliča, pa so zaprli. Zdravniki so konstatovali, da si je starec o padu razbil črepinje in si bržkone pretresel tudi drobje, kajti kri mu je lila iz ust nosu in ušes. Ponesrečenega starca so prepeljali v bolnišnico, kamor je došla — z ozirom no skrajno nevarno stanje ponesrečenega — sodnijsko-zdravniška komisija. Nesrečnež je res umrl že popoludne

Igra vremena. Iz dvora Lancut v Galiciji javljajo, da je dnè 3. t. m. ob 1 uri pop. pričela podati toča, dočim sta se vse predpoludne menjavala solnce in dež. Za časa padanje toče je bliskalo in gromelo. Proti večeru je bilo jako hladno, pod noč pa je jel naletavati sneg, ki je v kratkem pobelil vso okolico.

Grobovi, kupljeni na 10 let. Mestni magistrat pozivlja vse one stranke, ki so tekom leta 1886. kupili prostor za posamične grobe na 10 let, katerim je torej letos potekla lastninska pravica, da poskrbe do 31. marca 1897. za obnevljenje koncesije. Zaznamek onih strank, katerim z 31. decembrom 1896. poteče omenjena koncesija, je izložen na ogled v V. sekciji mestnega magistrata, pri mestnem fizikatu in pri pokopališčnem nadzorniku.

Lepi odnošaji na srbski pošti! Glavna pošta v Belemgradu zopet jedenkrat nima denarja. Kakor poroča „Trgovinski glasnik", se ljudje drenjajo že par tednov na pošti in čakajo, da se jim izplačajo poštne nakaznice. Kakor rečeno, že par tednov sem prihajajo ti ljudje sleherni dan, tudi po večkrat na dan, in prosijo in prosjačijo, da se jim izplača denar, njih lastni denar! Razni trgovci, ki potrebujejo denarja za nujne svrhe, kakor za poravnanje računov in plačanje menjic, morajo romati iz pisarne v pisarno in se nekako pogajati z uradniki, da bi dobili svoj denar! Toda vse to ne pomaga nič, in kakor vse kaže, tudi ne bode drugače, kajti denarja za izplačanje poštnih nakaznic ni in ga ni in ga tudi ne bode več, ker je prepuščeno posamičnim uradnikom, da si prisvajajo poštne nakaznice, ako jim baš primanjkuje drobiža v žepu, katera okolnost se pojavlja gotovo 364 krat v letu. „Trgovinski glasnik" priporoča, da naj narodna banka prevzame poštno-nakaznične posle.

Vladar — čevljar. Angleški prestolonaslednik, princ Galleški, ima med drugimi lepimi čednostmi tudi to, da je — jako spreten čevljar. Bodoči kralj mogočne Angleške nosi neredkokrat čevlje in škornje, katere si je bil napravil z lastno roko. No, a bilo je med vladarji že takih, ki so umeli to ali one rokodelstvo. Kakor znano, bavil se je francozki kralj Ljudevit XVI. s kovaštvom; car Peter veliki je jako rad mizaril in marsikeji vladar je znal to ali ono rokodelstvo.

Dva turška vojaška beguna v Bosni. Te dni sta pobegnila iz Turčije v Bosno turška vojaka (podčastnika) Ahmed Vejsik in Osman Bećir iz Plevja. Le-tam so ju ustavili in jima odvzeli orožje. Beguna sta izjavila, da sta zaradi tega pobegnila iz turške vojske, ker vojaki (in seveda tudi ona dva) že 18 mesecev niso dobili niti plače, niti obleke. Došla sta v Bosno, ker se nadejata tam boljšega obstanka.

Loterijske številke, izžrebane dné 11. t. m.:

Praga	75,	7,	79,	28,	73.
Lvov	49,	25,	84,	67,	59.

Najnovejše vesti.

Dunaj 12. V proračunskem odseku je izjavil posl. Russ, da odstopa od časti načelnika, ker so se o početku sedanje volilne perijode stranke dogovorile, da načelnik proračunskemu odseku bodi vselej izvzet iz nemške levice. (Posl. Russ je namreč izstopil iz nemške levice z drugimi češkonemškimi poslanci vred, vsled česar meni, da nima več pravice do tega mesta.)

Rim 11. „Osservatore Romano" priobčuje pismo papeža kralju Meneliku od dne 11. maja in odgovor poslednjega od 1. oktobra. Papež izjavlja, da ljubi ital. ujetnike kakor svoje sinove in prosi kralja v imenu vsega, kar je istemu ljubo, naj izpusti ujetnike. Menelik je odgovoril, da bi bil v svojem nagonu rad izpustil ujetnike, toda italijanska vlada je preprečila to sè svojim nepričakovanim vedenjem. Italija da postopa ž njim še vedno tako, kakor da je še vojna.

Trgovinske brzojavke in vesti.

Budimpešta. Pšenica za jesen —.— —.— Pšenica za spomlad 1896 8.11 do 8·12 Oves za spomlad 6·01—6·03. Rž za spomlad 6.92—6.98. Koruza za maj-juni 1897. 4.16·4.17

Pšenica, nova od 78 kil. f. 7·95—8·00 od 79 kilo. 8.05—8·10., od 80 kil. f. 8·10—8·15 od 81. kil. f. 8·20 8·25, od 82 kil. for. 8.10 8.15. Ječmen 5·10—8·— proso 5·15·– 5·30.

Pšenica: Srednje ponudbe, živahno povpraševanje. Predaja 40.000 met. stot. po najvišjih cenah. Vreme: lepo.

Praga. Nerafiniran sladkor for. 12·50, november-december 12·60 novi za 1897. 13.—

Praga. Centrifugal novi, postavljne v Trst s carino vred odpošiljatev pronej f. 34·— —·— Concasse 35·—·—·— Četvorni 36·—·—·—. V glavah sodih 37·50 —·—

Havre. Kava Santos good average za november 64·— za marc 64.75. mlačno.

Hamburg. Santos good average za november —.— za dec. 53·—, za marc 1897. f. 53.50, za juli 53.75.

Dunajska borza 12. novembra 1896

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	101.35	101.30
„ „ v srebru	101·30	101.30
Avstrijska renta v zlatu	122.40	122.65
„ „ v kronah	101.10	101.05
Kreditne akcije	363.75	365.20
London 10 Lst.	119.95	119.85
Napoleon	9.53½	9.53
20 mark	11.76	11.76
100 ital	44.55	44.52½

Koncipijenta

vsprejme takoj **dr. Gustav Gregorin** via Molin piccolo štev. 3. Plača po dogovoru.

Služba telovadnega učitelja

je razpisana v „Tržaškem Sokolu". Natančneje je poizvedeti od staroste društva.

Naznanilo.

Ker je bila dosedaj zaprta meja prodajanju prašičev in se živali niso smele prodajati v teh krajih, naznanjam slav. občinstvu, da bode v nedeljo, dne **15.** t. m. **200** prašičev na prodaj pri hiši gospe Elize Tence na Proseku, Devinščina.

Jure Rajaković,
trgovec s prašiči.

Naznanja se slavnemu občinstvu, da je zopet odprta **gostilna v ulici** S. **Giovanni** št. 10. (prej pri „zlati kroni".)

Belo novo vipavsko . . . po 40 nč. liter
Refošek nov istrski . . . po 40 „ „
Apolo „ **dalmatinec** z Visa po 40 „ „

Kuhinja izborna, postrežba točna. Za obilen obisk priporoča se udani l a s t n i k.

Dr. Venceslav Svoboda

zdravnik

Via delle Poste nuove š. 6

ordinira predpoludne od 11. do 1. pop. popoludne „ 3. „ 4. „

Zaloga pohištva

tvrdke A l e s s a n d r o L e v i M i n z i

Trst, Via Riborgo, 21 in Piazza Vecchia št. 2

Zaloga pohištva in tapetarij vseh slogov, lastnega izdelka. Bogato skladišče ogledal in vsakovrstnih slik. — Na zahtevanje ilustrovan cenik zastonj in franko. Naročeno blago stavlja se parnik, ali na železniško postajo, ne da bi za to računil stroške.

Lastnik konsorcij lista „Edinost". Izdavatelj in odgovorni urednik: **Fran Godnik.** — Tiskarna Dolenc v Trstu.